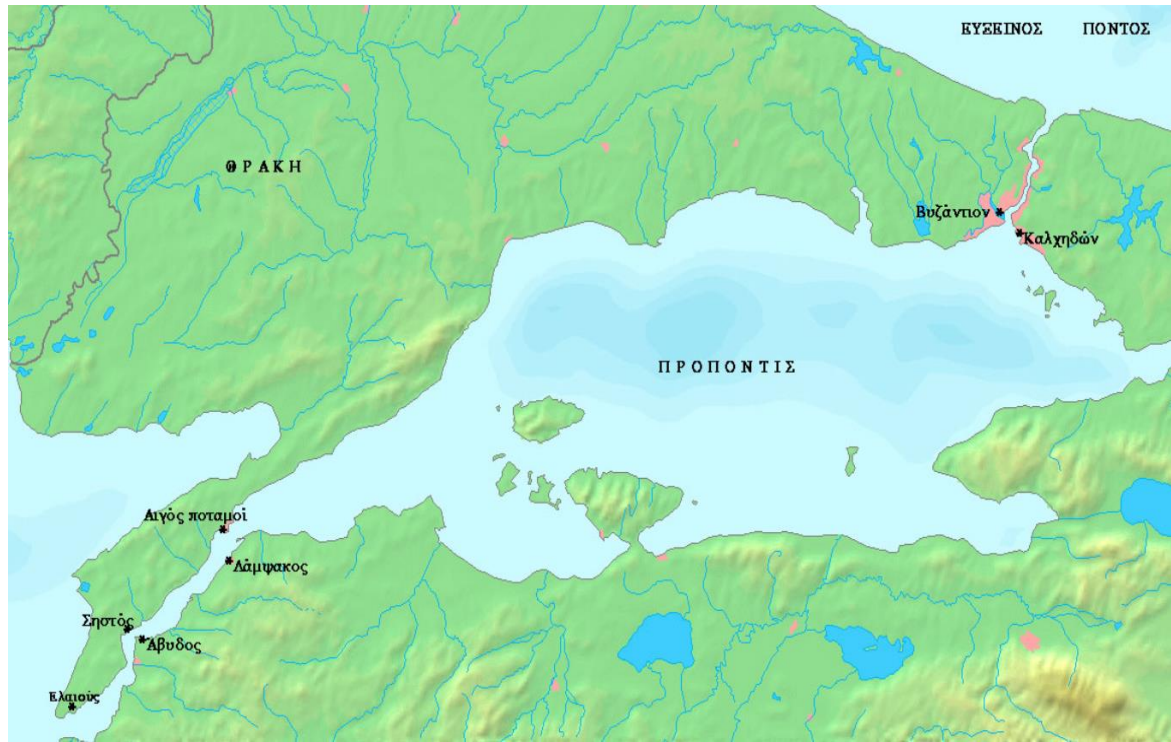

ΞΕΝΟΦΩΝΤΑΣ

ΒΙΒΛΙΟ 1. Παράγραφος 16 - 32

Κινήσεις Σπαρτιατικού και Αθηναϊκού Στόλου πριν τη ναυμαχία στους «Αιγός ποταμούς» στον Ελλήσποντο. Στους «Αιγός ποταμούς» νίκησαν οι Λακεδαιμόνιοι τους Αθηναίους το 405 π. Χ.

Οι Αθηναίοι αποπλέουν (φεύγουν) από τη Σάμο και κατευθύνονται εναντίον της Χίου και της Εφέσου (Παράλια Μικράς Ασίας). Η Χίος και η Έφεσος αποτελούν τις βάσεις των Λακεδαιμονίων.

Οι Λακεδαιμόνιοι με αρχηγό τον Λύσανδρο αποπλέουν από τη Ρόδο (φεύγουν) και

κατευθύνονται προς τα στενά του Ελλήσποντου. Εκεί έχουν ως σκοπό **α)** να αποκόψουν τον ανεφοδιασμό της Αθήνας με σιτηρά από τον Εύξεινο Πόντο και **β)** να τιμωρήσουν τις πόλεις που είχαν αποστατήσει από την Πελοποννησιακή συμμαχία.

Ο Λύσανδρος φτάνει στην Άβυδο κι από την Άβυδο κατευθύνεται στη Λάμψακο, που είναι σύμμαχος των Αθηναίων. Στη Λάμψακο φτάνει και το πεζικό από την Άβυδο, κυριεύουν την πόλη και την λεηλατούν.

Ο Αθηναϊκός στόλος ακολουθεί τους Λακεδαιμόνιους και ΑΡΧΙΚΑ αράζει στον Ελαιούντα, στη θρακική χερσόνησο, όταν πληροφορείται την άλωση της Λαμψάκου από τους Λακεδαιμόνιους. ΕΠΕΙΤΑ ο Αθηναϊκός στόλος καταπλέει στους «Αιγός ποταμούς» απέναντι από τη Λάμψακο.

Στους «Αιγός Ποταμούς» **α)** δεν υπάρχει λιμάνι οπότε οι Αθηναίοι δε μπορούν να εξασφαλίσουν τον επισιτισμό τους,

β) διαλέγουν αυτό το μέρος γιατί θέλουν να εκδικηθούν τους Λακεδαιμόνιους για την Λάμψακο αμέσως αλλά και

γ) λόγω της υπεροψίας τους, επειδή πιστεύουν ότι διαθέτουν αξιόμαχο και εμπειροπόλεμο ναυτικό.

Από την άλλη πλευρά, ο Λύσανδρος, ο αρχηγός των Λακεδαιμονίων, που ναυλοχεί (αράζει με τα καράβια) στο λιμάνι της Λαμψάκου (απέναντι από τους Αιγός ποταμούς) όταν ξημερώνει ετοιμάζεται με τα πληρώματά του κι αυτός για ναυμαχία εναντίον των Αθηναίων. Αλλά και οι Αθηναίοι παρατάσσονται εναντίον τους ανοιχτά στο λιμάνι της Λαμψάκου. Ο Λύσανδρος, ωστόσο, δεν επιτίθεται εναντίον των Αθηναίων αλλά βάζει κάποια ταχύπλοα να παρακολουθούν τις κινήσεις των Αθηναίων, όταν βρίσκονται στους «Αιγός Ποταμούς». Τους παρατηρεί να αφήνουν τον στόλο και να διασκορπίζονται στη θρακική χερσόνησο. Αυτή την τακτική ο Λύσανδρος την ακολουθεί για τέσσερις συνεχόμενες μέρες χωρίς να τον ενδιαφέρουν οι προκλήσεις των Αθηναίων για να πολεμήσει μαζί τους. Στόχος του είναι να μαζέψει πληροφορίες για τις κινήσεις και τις αδυναμίες των Αθηναίων ώστε να τις αξιοποιήσει κατάλληλα. Κινείται νηφάλια και με

προγραμματισμό και εκτιμά τα δεδομένα με τη λογική.

Ο Αλκιβιάδης από τον πύργο του στην Καλλίπολη βλέπει τις κινήσεις των Αθηναίων και των Σπαρτιατών και καταλαβαίνει ότι θα καταλήξουν κατά των συμπατριωτών του Αθηναίων. Διακρίνεται από διορατικότητα, ευφυΐα και στρατηγικές ικανότητες. Προτείνει λοιπόν ο Αλκιβιάδης στους Αθηναίους να μετακινήσουν τον στόλο τους στη Σηστό ώστε να είναι κοντά σε περιοχή όπου δε θα χρειάζεται να μετακινούνται για τον επισιτισμό τους αφήνοντας αφύλακτο τον στόλο τους σε μια ξαφνική επίθεση των Σπαρτιατών (Η Σηστός διαθέτει λιμάνι και αγορά). Οι στρατηγοί όμως των Αθηναίων τον περιφρονούν με υπεροψία και ζηλόφθονες διαθέσεις.

Ο Λύσανδρος πληροφορείται από τα ταχύπλοα που είχε στείλει για να κατασκοπεύουν τους Αθηναίους ότι οι Αθηναίοι δεν άλλαξαν τακτική κι ότι εξακολουθούσαν να διασκορπίζονται στη θρακική χερσόνησο για ανεφοδιασμό και είχαν

την εντύπωση οι Αθηναίοι ότι οι Λακεδαιμόνιοι φοβούνται να αναμετρηθούν μαζί τους.

Μόλις λοιπόν ο Λύσανδρος πήρε το σήμα από τα κατασκοπευτικά ταχύπλοα αμέσως επιτέθηκε εναντίον των Αθηναίων. Οι Αθηναίοι ήταν διασκορπισμένοι για αναζήτηση τροφίμων και αιφνιδιάστηκαν από τον Λύσανδρο που έκανε επίθεση από ξηρά και από θάλασσα. Κυρίεψε τα πλοία των Αθηναίων στην ακτή, εκτός από 9, και αιχμαλώτισε τα πληρώματά τους. Ο Λύσανδρος με τη στρατηγική του κατάφερε να αποπροσανατολίσει, να αποκοιμίσει και να αιφνιδιάσει τους Αθηναίους. Λειτουργήσε με αποφασιστικότητα, μεθοδικότητα και υπομονή, στάθμισε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των αντιπάλων του. Οι Αθηναίοι διασκορπισμένοι στη θρακική χερσόνησο όταν αντιλήφθηκαν την κατάσταση βρέθηκαν σε σύγχυση και πανικό. Ο Λύσανδρος κατάφερε να τους αιχμαλωτίσει και να κυριέψει (σχεδόν εξ ολοκλήρου) τον στόλο τους.

Ο Κόνων προσπάθησε να περισώσει την κατάσταση απελπισμένα. Με 8 πλοία

κατέφυγε στον Ευαγόρα της Κύπρου, αφού πρωτίστως άρπαξε τα μεγάλα πανιά από τα πλοία του Λύσανδρου για να μην τον καταδιώξουν στο ανοιχτό πέλαγος. Εν τω μεταξύ το πλοίο Πάραλος κατέπλευσε στην Αθήνα για να αναγγείλει το δυσάρεστο αυτό συμβάν (Την ήττα των Αθηναίων).

Ο Λύσανδρος μεταφέρει στη Λάμψακο τα λάφυρα του πολέμου, πλοία και αιχμαλώτους, στρατηγούς και στρατιώτες. Ταυτόχρονα ενημερώνει την Σπάρτη για την επιτυχία του. Κατόπιν συγκαλεί πολεμικό συμβούλιο των συμμάχων για να αποφασίσουν από κοινού για το μέλλον των αιχμαλώτων Αθηναίων. Επικρατεί η διάθεση να τιμωρήσουν αυστηρά τους Αθηναίους ώστε να τους εκδικηθούν για όσα εγκλήματα διέπραξαν. Καταδικάζονται σε θάνατο όλοι οι Αθηναίοι (πρώτος ο Φιλοκλής που είχε δώσει διαταγή να πετάξουν στη θάλασσα τα πληρώματα της Κορινθιακής τριήρους και εκείνης από την Άνδρο). Εξαιρείται ο Αδείμαντος καθώς οι κριτές έλαβαν υπόψη τους ότι ο Αδείμαντος δεν ήθελε να αποκόψουν το δεξί χέρι όσων θα έπιαναν αιχμαλώτους στη ναυμαχία στους Αιγός ποταμούς (αν νικούσαν οι Αθηναίοι).

Η απόφαση του πολεμικού συμβουλίου χαρακτηρίζεται από σκληρότητα, απανθρωπιά και μικροψυχία. Είναι αντιφατική και υποκριτική. Ενώ κατηγορούν τους Αθηναίους ως εγκληματίες πολέμου, καθώς παραβιάζαν άγραφους νόμους, λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο και αυτοί. Δε διακρίνονται από γενναιοφροσύνη και ανωτερότητα και συμπεριφέρονται βάναισα στους αντιπάλους τους που είναι και εκείνοι θύματα του πολέμου. Βλέπουμε εν τέλει το σκληρό πρόσωπο του πολέμου που εξαχρειώνει τους ανθρώπους και καταφεύγουν σε θηριωδίες και βαρβαρότητες.